

Abonamentul:

Prețul foii »Libertatea« e următorul:
pe 1 an 8 cor.; pe 1/2 an 4 cor.
Pentru economi, numai 5 cor. pe an!
„Foia Interesantă“ ilustrată, și „Tovărășia“
să dau gratis, tuturor abonenților »Libertății“,
pentru prețurile de sus.

Pentru România pe an 25 Lei.

LIBERTATEA

Apare în fiecare Sâmbătă.

Insertiuni:

1 pagină 40 cor., 1/2 pag. 20 c., 1/4 pag. 10 cor.
etc. — La inserate ce s'au de mai multe-
ori, să fac reduceri de taxă.

Insertiunile ca și abon. să plătesc înainte.

Manuscripte nu să dau înapoi.

Dumnezeu e sus!

El le va răzuna toate!

Așadar așa vreau ministrii
koșuthiști, răzimați pe șovinistii
partidului lor, să ne spargă co-
mitatele de azi și cercu-
rile de alegere, făurindu-le
așa, ca să nu putem eși noi
prea tari în ele.

Lucrul acesta ar putea des-
nădădui pe unii pe alții, cari
să gîndesc la viitorul nostru ca
neam pe aceste plaiuri.

Noi însă zicem: Nu des-
nădăduiți Români. E rău
ce să face. Dar nu-i nici un
rău în care să nu poți găsi și
bine! Și noi și în răul ce ni-
să pregătește, găsim partea de
bine pentru viitorul nostru.

Iaca cum: Luăm ca pildă
tot comitatul Hunedoarei, în
care suntem așa de număroși,
că după aducerea legii de vot
universal, am cucerit toate cer-
curile de alegere. Ci îl vor îm-
părți așa, că orașele, cu cîteva
comune ungurești, vor vota ele
de ele, pentru candidatul un-
guresc, iar încolo toate satele ro-
mânești, pentru candidații lor,
cari numai Români vor mai
putea fi.

Prin asta guvernul crede că
va păstra pentru ungurime,
înțelege pentru naționalității ma-
ghiare, două din cele 5 cercuri
viitoare ale acestui comitat!

Tare prost să vor înșela însă
ministri în așteptarea lor.

Ei pregătesc prin asta
în chip sigur și nebiruit
viitorul **socializmului**, un
„bani“ de care ei să cutramură
în inimile lor mai rău că de
gurile deputaților naționaliști
români!

Pun orașele ele de-ele, să
voteze. Bine. Dar prin asta dau
dintruna putere socializmului
din orașe, cit nu și-ar putea
cîștiga din rîvnă proprie în
zece ani!

Iar prin punerea ținuturilor
românești de sine, la o parte,
ne dau nouă tot atîtea cetăți
nebiruite, cite cercuri de a-
cestea formează.

Comitatul Hunedoarei
va fi în viitor cu totul al Ro-
mânilor și al socialiștilor;
atît la alegerile pentru
dietă, cit și cele pentru co-
mitat!

Dacă azi în congregația co-
mitatului, jupînii nostri au zile
grele cu cei 50—60 de Români,
în viitor vor avea întreit de
grele, ba usturătoare, cînd vor
avea în coaste și un partid de
socialiști, cari le spăla peli-
țele fine ale obrajilor „domni-
lor“ cu săpun nițel mai ustu-
rător decît cel românesc!

Și noi asta n'o spunem ca
sperietoare. Deloc. Din contră
ne bucurăm la prostia la care,
să pornește acum politica șovin-
nistă maghiară. Cu atît e mai
sigură apropierea sfîrșitului
acestei politice netrebnece.

Cînd Dzeu vrea să bată pe
om, îi ia întîi mintea. Și poli-
tica șovinistă din Pesta trebuie
să o răzbuie Dzeu. De aceea
le ia întîi mintea la domni mi-
nistrii koșuthiști.

Iar noi Români din comi-
tat, cînd vom avea în cercul
orașelor (în care suntem deja
număroși și vom ajunge și mai
număroși), cînd vom avea să

alegem cui să dăm votul: la
koșuthistul rabiata cutare ori la
candidatul socialist, — fie si-
gur guvernul lui Koșuth că nu
mult vom sta pe gînde! Nu
i-om trimite noi mamelucul do-
rit de el, ci vom sprijini fără
doar' și poate, pe cel ce mer-
gînd în dietă, va cere drepturi
mai largi poporului, cum și so-
cialiștii cer.

Și ce să întimplă în comi-
tatul Hunedoarei, va fi la fel în
toată Transilvania, ba în toată
țara!

Guvernul acesta, care altfel
tremură de groaza socialiștilor,
în ura sa năoadă față de na-
ționalitățile nemaghiare, este
care chiar el așterne cu flori
roșii de mac, nu cu tulipani,
calea socializmului!

Fie! Nici o părere de rău.

Mai pune la asta, că prin
împărțirea nouă a comitatelor
vom fi stăpîni aproape nebiruți
în vre-o 5, fie și numai 5, și
celea vor deveni vetre calde
ale naționalizmului român, mai
mult ca azi, așa că dela ace-
lea să va răvârșă căldura na-
țională și lumina și curajul în
valuri bogate și peste celelalte
vecine lor!

Iată de ce noi nu privim cu
mare spaimă în fața planului
altfel diavolesc al guvernului,
privitor la comitate și la cer-
curile de alegeri!

Concertul universitarilor
rom. din Cluj.

(V. N.) E svon în toată lu-
mea românească, că n țara
Zarandului, mititelul gimna-
zium din orașul Brad, să fie
prefăcut într'un strălucit tem-
plu al luminii.

Dela Vlădică până la o-
pincă toți își dau obolul lor
pentru înălțarea sfintei zidiri.

Sufletele tuturor Români-
lor tremură de acest gînd,
fruntea lor să înseninează,
iar' graiul lor parc'ă îngîna o
rugă, o rugă aprinsă pentru
facerea în faptă a aces-
tui gînd!

Toți pricep, simt cu toții,
că trăim în veacul luminii, în
vremea, cînd numai lumina
mai poate susține pe om!

Văd și înțeleg, că întune-
recul, în care oarbea popo-
rul românesc îi va aduce
perirea, și inima conducăto-
rilor să aprinde de dorul de
a-l ridica din acest întune-
rec și a-i turna lumină în
suflet. Iar' spre acest scop
înțeleg, că ne trebuie temple,
altare de lumină, în care să
crească Apostoli meniți să
lățească lumina prin toate
cătunele românești ale ace-
stei țări.

Acest gînd sfînt, acest
scop înălțător a aprins și su-
fletele tinerimii române.

Conștie de chemarea ei,
înțeleghătoare de menirea ne-
amului românesc în această
țară și aprinsă de dorul de
a munci pentru înaintarea și
luminarea opincărilor — din
care ne tragem obirșia cu
toții — s'a pornit la fapte
mărețe pentru a contribui și
ea cu însuflețirea și țaria ei
ținerească la facerea în faptă
a gîndului tuturor Românilor.

Completarea gimnaziului

din Brad, înălțarea cit mai
grabnică a acestei biserici
culturale a îndemnat și pe
universitarii români din
Cluj, să aranjeze un con-
cert strălucit, al cărui venit
să fie dăruit acestui gimna-
zium.

Sprijinit de concursul a
patru cîntărețe române și
patronat de persoane distinse,
să va nuzi să se ridice la
un simț strălucitor, care să
dea bun ajutor la puțința de
a să pune temelile nouă pen-
tru gimnaziul superior din
Brad. Vor fi rugați toți stă-
pânii pungii să-și arunce
galbinul lor în discul de
aramă, din care să se scoată
ca dintr'un izvor nesecat,
puternica materie trebuin-
cioasă pentru înălțarea și sus-
ținerea gimnaziului.

Și vor înțelege de bună-
samă toți Românii chemarea
universitarilor din Cluj, a
oamenilor, cari mâne vor
lua în stăpînire, ceea ce li-au
lăsat moștenire părinții și
moșii. Va pricepe tot sufle-
tul românesc, că concertul
ce-l vor aranja acești tineri
în luna lui Martie a. c., nu-i
menit unei petreceri trecă-
toare, ci va fi *Concertul lu-
minii*, care nu va însenina nu-
mai gîndurile celor ce vor
fi de față, ci — își va trimite
razele sale de lumină și pe-
ste aceia, cari așteaptă cu
nădejde aprinderea acestei
făclii! Din el vor răsări cu
vremea sute de Apostoli ne-
obosiți, cari vor munci mereu
pentru depărtarea întu-
nerecului din colibele să-
răcăcioase ale neamului no-
stru și vor face, ca din 1000
de Români să știe scrie și
ceti 999, iar' nu 144 (ca azi!).

Dzeu să ne fie într'ajutor!

Inimile bune, răspund.

— Pe altarul culturii rom. —

„Popoarele să ridică
astăzi prin cultură și prin
bogăție... neamurile fără
cultură sau fără cultură
propriu risipesc bogăția ce
au, o lasă să cadă în mă-
nile altora și ajung astfel
în rîndul popoarelor roabe,
dobitoacelor de ogor sau
dobitoacelor ieftine de fa-
brica.“

N. Jorga.

Incredințați despre adevărul cu-
prins în cuvintele de mai sus ale
luminatului profesor de istoria ne-
amului la universitatea din Bucu-
rești, studenții: Traian Grozav,
N. Cleș, N. Braica, Const. Făr-
caș, St. German, Seb. Stancu,
Ilie Belu, M. Popescu,
dela gimnaziul nostru din Brad în
ajunul Crăciunului, ziua primă și a
II-a au bătut la ușile iubitorilor de
lumină din Brad, Baia-de-Criș și
Criștior și le-au colindat. Fierii
primiți i-au depus pe altarul cul-
turei române pentru înălțarea gim-
naziului din Brad!

Au aflat uși deschise și le-au
dăruit cite ceva următorii:

a) din Baia-de-Criș:
Constantin Pop, ppresb. „ 10—
gr.-cat. „ 10—
Romul Coțoiu, comerc. „ 10—
Dr. Nicolau Robu, med. „ 6—
I. Rusca, cassar com. „ 6—
I. Rusca, oficial „ 4—
Valer Candrea, pretor „ 3—
Aug. Balaș, comerc. „ 2—
Teodor Trifan, plugar „ 2—
Aurel Pop, plugar „ 2—

Emeric Vuc, ciobot. „ 3—
Ioan Bomar, timar, „ 3—
N. Stoica, faur, și N. N.
finanț. „ 150—
P. Rudeanu, plugar „ 1—
b) din Brad:
Biserica gr.-or. „ 32-70
P. Rimbaș, preot „ 10—
Dr. P. Opișea, dir. gimn. „ 10—
Vas. Damian, ppresb. „ 4—
St. Albu, prof. „ 4—
Dr. I. Papp, adv. „ 5—
I. Cutean, comerc. „ 6—
M. Stoica, învățător „ 4—
Dr. I. Radu, prof. „ 3—
Militon Giurgiu, măc. „ 4—
N. Timbuș, măc. „ 3—
G. Stefan, plugar „ 3—
Tr. Suci, prof. „ 2—
G. Părău, dir. g. în p. „ 2—
Vad. I. Rusu, „ 2—
D. Man, ospătar „ 2—
I. Împărat, măc. „ 2-60
P. Bolcu, serv. pretorial „ 3—
L. Irodenka, cismar „ 3—
Dr. T. Tisu, medic „ 2—
Fr. Menking, dir. de mine „ 2—
Krasznay Oliver, ppretor „ 2—
Pavel Lazar, inv. „ 2—
Ilie Zirna, timar „ 1—
Teodor Popa, plugar „ 2—
Const. Costin, prof. în p. „ 2—
Petru Cioflica, croitor „ 4—
Petru Bota, not. în pens. „ 2—
D. Giurgiu, măcelar „ 1—
Fl. Urs, băieș „ 1—
Adam Demian, contabil „ 1—
Tecla Benea, „ 1-10
Maria Suiaga m. Bogdan,
preoteasă Tărățel „ —42
Sabin Banciu, locot. „ 4—
Kerekes Lajos, măestru „ 1—
Sabin Dan, jurist „ —68
T. Copos, plugar „ —44
Al. Florea, inv. „ 1—
N. N. „ —68
c) din Criștior:
Biserica gr.-or. „ 16-76
Ioan Perian, preot „ 3—
Ales. Draia, inv. pens. „ 4—
I. Faur, inv. „ 3—
Samson Nișca, cismar „ 2—
N. Pasca, cismar „ 2—
G. Pleșa, plugar „ 4—
P. Virciu, com. „ 2—
Foltn Opișea, ospătar „ 4—
M. Kilin, notar „ 2—
Ales. Bledi, băieș „ 3—
I. Cristea, băieș „ 1—
N. Iacob, băieș „ 2—
Ioachim Florea, băieș „ 6—
Maria Bocan, propr. „ 6—
Aron Elec, băieș „ 3—
Nicolae Bexa băieș „ 2—
I. Feier, „ 1—
Danil Feier, „ 1-60
Avram Olariu, „ 1-60
Azarie Popa, „ 2—
N. Barbu, „ 1-40
Lazar Stanciu, „ 3—
I. Toderaș, „ 2—
Ioaneș Moț, „ 2—
G. Almășan, primar „ 2—

Cu totul s'au încassat 275 cor.
60 fil. Spesele au fost 26 cor. 56
fil. Venitul curat 249 cor. 4 fil., care
l-au închinat f. gimnazial.

Craii au fost preparați de prof.
Dr. I. Radu și instr. de cant M.
Stoia. Vestmintele le-au cusut d'nele
Eugenia Opișea, Iolanta Radu și
Maria Stoia. Studenții au fost o-
pătați cu mîncare la finea produc-
țiunii în familia lui Teodor Tri-
fan în Baia-de-Criș, Dr. P. Opișea
și P. Rimbaș în Brad și I. Perian
în Criștior. Atît studenții Crai, cit
și cei-ce au ostenit pentru ei și au
contribuit cu obolul lor au săvîrșit
jertfă plăcută lui Dzeu și
neamului!

Tot în sărbătorile Crăciunului
în a II-a zi au sosit la Brad 32
tineri pedagogi în părțile Aradului
cari dimpreună cu corpul didactic
au arangiat un concert bine reușit
în destul de bine cercetat.

La concert s'a încassat cor. 454-80
Spese au fost „ 132-16
Venitul curat „ 317-04
care s'a predat direcțiunii gimna-
ziale să-l adaugă la fondul pentru
ridicarea noului Sion.
Laudă vouă tuturor bravi tineri!
Au mai încurs și alte dăruiri
din felurite părți locuite de frați,
despre cari voi da samă cit mai
curînd.
Salut frățesc întreg neamului
românesc! T. Liviu.

UNELE—ALTELE

Procesul nostru.

În 17 Ian. n. dl *Savu Roman*,
redactorul nostru responsabil a pri-
mit dela procuratura actul de pu-
nere sub acuză, pentru »ațîțare«
prin nota despre cartea cea mai
nouă a dlui Aurel C. Popovici
din București. scrisă în Nr. 40 al
„Libertății“ din 1906.
E o acuză foarte trasă de păr.
Căci în tot articolul nu e nici un
șir ațîțător, o simplă schiță despre
carte și autor.
Dl Roman va înainta excepții
contra punerii sub acuză.

Noua lege de alegeri.

„Budapesti Napló“ dela 15 Ian.,
scrie:
„Lucrările statistice pe cari cu-
privire la viitoarea lege de alegeri
le-a cerut ministrul de interne dela
oficiul de statistică al țării, sunt
gata și au fost și trimise ministru-
lui de interne.“

În cea de pe urmă consfătuire
ministerială, ministrul de interne
Andrássy a spus că acum avînd
datele de lipsă la îndemână, a în-
drumăt secția ministerială chemată
să se apuce îndată de lucru la
planul de lege despre votul uni-
versal.

Planul acela după cum să vede,
va fi publicat în lunile de vară
și apoi va fi dus înaintea unei con-
sfătuirii mai mari. Legea va ajun-
ge înaintea dietei pe iarna viitoare.
La începutul anului 1908 legea va
fi pertractată în însași dieta. Între
astfel de împrejurări, viitoarele
alegeri ar fi să fie cam prin
Mai 1908.

„Dacă știrea aceasta e adevă-
rată — zice „Bud. Napló“ — atunci
vrednicește să fie luată în seamă.
„După această înștiințare — ori-
cum ar trăgăna și amîna lucrul —
în Mai 1908 să vor face alegerile
pe temelia legii celei noi.“

„De vot universal (pentru
toți) nici vorbă nu e. Dar' despre
însuși planul acesta de lege, strămb
cum va fi, guvernul a mințit
de atîtea ori, încît ne vine greu
a crede și aceea, că întru adevăr
are de gînd a o face pe 1908. Atîta
au mințit deja despre ea...“

Petiția contra mandatului deputatu-
lui Dr. T. Mihali — retrasă.

Să știe că în urma petiției (ru-
gării) de nimicire a mandatului
dlui Dr. T. Mihali, președintele par-
tidului național român din dietă,
Curia orînduise cercetare la fața lo-
cului și spre acest scop îndrumase
Tabla Crăiască din Cluj, ca ea să
trimită un judecător la fața locului.

Acum, foile ungurești aduc știrea
că Marti era să se înceapă cerceta-
rea; dar' cei cari au dat rugarea
la Curie, — și-au retras-o toc-
mai în clipa din urmă: Judecătorul
de tabla Dr. Incze sosise la fața
locului. Dar' n'a mai avut alt lucru,
decît că a luat protocol cu cei
cari daseră și-și retraseră petiția
și apoi a plecat îndărăpt la Cluj.
Iar' alegerea dlui Dr. T. Mihali
va fi acum întărită și de dietă.

Respectul lor față de lege.

Scriind despre ședința dela 15
Ian. în dietă, în care destrăbălarea
celor din partidul koșuthiștilor a

scos din pepeni pe președintele lor
Justh, încît a spus că el trebuie să
lapede slujba de președinte a dietei,
că vede că n'are cu cine să înțelege,
— »Budapesti Napló scrie:

»A zis (Justh) așa. Dar' pentru
aia n'a abzis de slujba sa. S'a lă-
sat capatat (lămurit). Și rămîne.
»Dar' onorata națiune să iee
pentru aceea la cunoștință, că Justh
a vrut să abzică, *pentru-că parti-
dul koșuthist nu dă o para chioară
pe rîndurile dietei.* (pe Regulamen-
tul ei). În asta una acest partid e
statornic...«

Ei, bine, mă rog. Apoi cum să
așteptați voi popoare din țară, ca
acești necinstitori a bunelor rîn-
dueli, a regulamentelor, a legilor ce-
lor mai apropiate de ei, — să
dee pildă încolo în țară pentru res-
pectarea legilor. Din contră. Precum
ei calcă rîndurile de casă în dietă
dacă gîrgăunul zilei așa le pofește,
așa îndeamnă și pe alții în țară să
calce ori-ce lege, dacă gîrgăunul cu-
tare a domnilor spune, că ar fi mai
bine s'o calce decît s'o respecte. De
acolo dela cap s'a început, de pute
așa de tare tot peștele de domni și
slujbași ai țării.

Stări minunate în dietă.

În legătură cu cele de mai sus,
»Pesti Hirap« (foaie altfel koșu-
thistă) scrie citeva pîcături la adresa
deputaților koșuthiști, care nu merg
la ședințe numai ca mielul la cuțit.
În 15 Ian. chiar cînd era să hotă-
rască ceva, președintele, cum era
și supărat pe iubiții săi partizani, a
scos la iveală pentru nu mai știe
nici ei a cîta oară, că iară nu-s în
dietă atîta deputați cîți cere regula-
mentul pentru a putea aduce ho-
tărîri »în numele țării« (adecă
macar a 4-a parte de deputați să
fie de față).

Pe deputați, zice »Pesti Hirap«
ii interesa cu totul altceva. Vorbiau
prin cele ambituri (gang-uri) despre
pricina ministrului Polonyi cu Hal-
mos, și de cite toate. Pe ei așa
ceva, scandalul mărunț, îi atrăgea
(la povești pe de laturi) nu desba-
terea despre învățămîntul din
țară, de care să vorbea în lăuntru
în dietă.

»Cînd s'a deschis ședința erau de
față în sala dietei, doisprezece inși,
tocmai cîți apostolii...« Președintele
Justh venind treaba mai tîrziu la
ceva votare a fost silit să ridice
ședința pe jumătate de cias, ca să
se mai adune deputați, doar' dau
numărul de lipsă, ca să poată face
votarea.

»Cînd apoi a redeschis ședința,
iată un chip rar de văzut în sală:
erau de față peste 100 de deputați
cîți cere regulamentul dietei (din
413). Dar' numai pe o minută-două,
numai pînă ce s'a trecut
peste treaba cu votarea.

După asta grosul deputaților iarăși
s'a șters pe afară, și Kmety (depu-
tatul care era la rînd la vorbit) ia-
răși și-a urmat vorbirea înaintea
unei cete tare scăzute de ascultă-
tori...«

Minunate stări în dieta asta ko-
șuthistă, nu-i vorbă.

Aventurieri (flustrății) culturale.

»Pesti Hirap« dela 16 Ian. scrie
în fruntea numărului său sub titlul
de mai sus, următoarele:

»Porție mestecată« (Aufschnitt)
să chiamă acea ceva, care nu-i nici
carne nici pește, totuși e de mîn-
care. Să dă în prăvăliile de cîr-
nărie și de delicatese, și anume
așa, că de ici pișcă un pic de cîr-
nă, de colea niște cărtaboș, de co-
lea alte părtele. E o mestecătură
pistrîiță, din care tot a doua bucă-
tură de-i bună de mîncare. De să-

turat nu să poată omul sătura bine de ea, dar' barem dacă a mncat-o, apoi cel puțin — își strică cu ea stomacul!

»Așa o »porție meste-cată e acea desbatere din dietă, care așterne acum de zile întregi la bugetul cultelor. Adevărată — mncare rece. Și din întrebarea asta și din tema ceea, pișcă cite un pic. Mestecătură pistrită, din care tot a doua vorbire de are ceva înțeles.

»Acea multă vorbărie acra, care să încurcă aci, dovedește acea lipsă de orientare, care domnește pe terenul cultural în Ungaria, și lipsa de direcție (de linie conducătoare) în care țopăie la noi politica culturală a țării. Numai binevoitorii pași de începători. Iar așanumeții, specialiști (pricepuți în treabă și chemați a a-și spune cuvântul), aproape toți își apără numai interesul lor unilateral...

»Lipsește din Ungaria punctul de plecare mai înalt și o privire a toate cuprinzătoare, care știe găsi calea cea dreaptă, spre care trebuie înaintat.

»Cite-odată să mai ridică icicolo și cite-o idee mai de viață, dar' binele nu să poată ridica la putere din multul rău!...

Și așa mai încolo, laudă al naibii pe noi »părinți ai patriei« ajunși la putere. Numai nu le spune: le-neși și de a să gîndi, și luminați ca — noaptea.

*
»E urcios; de nesuferit!...

Tot »P. H.« scrie mai jos vorbind de dieta koșuthistă:

»E chiar urcios și neplăcut, că a trebuit să se dovedească de nou aceea, că deputații încă tot nu-și știu datorința. Ei își neglija datorințele, și lipsirile lor dela ședințe iau măsuri îngrijitoare. Din lipsa lor azi președintele a trebuit să întreprindă ședința pe jumătate de ciaz. Dar' asta ar fi încă răul cel mai mic. Cel mai mare e, că ei (deputații koșuthiști), cred că-și încă tot în minoritate și în opoziție (cînd erau potrivnicii lor mai mulți și la putere), și să dedau încă la fapte pentru care nu pot răspunde, (ca și în vremea opoziției)!

*
Justh — Wekerle.

Justh însuși, președintele dietei, după- ce a ieșit pe ambit în vremea cit a ridicat ședința, a zis unui grup de deputați și ziariști:

»Nu mai pot suferi astea. Că- mi vorbesc tot despre alt- ce va decite e la rînd de vorbit.

»Asta nu s'a mai intimplat nici în cele mai întunecate vremuri, ca pe președinte mereu să- l desavu-eze și să voteze contra voinței lui, propriii săi oameni!»

Iar' ministru președinte Wekerle a zis:

»Înt'adevăr, e de nesuferit. Aici nici bunul D-zeu nu mai are trecere, vază! Sunt stări fără păreche!»

Doi frați, prigonii aspru de stăpînire.

Am dat în numărul nostru trecut știre despre prigoana pornită asupra d-lui avocat Dr. Stefan Rozvan dela Ilia.

Acum vine știrea despre fratele d-sale, Dr. Eugen Rozvan, adv. în Salonta-mare. Acesta stase de vorbă așa în treacăt, în vara trecută, cu niște copii ce să jucau în apropiere de stația căii ferate, și între altele le zisesse, că atunci cînd vor fi mari, să fie bărbați, să nu să lase nici ei trași împinși, călcați în picioare de ficine, că o-mul și dacă- i sărac, nu- i vită, ca să- l căznească alt om ca pe vită...

Hop! Pentru asta i-au făcut proces dlui avocat Dr. Eugen Rozvan. A fost citat la solgăbirăime și pedepsit cu 15 zile închisoare și 200

cor. în bani, pentru-că ar fi ținut »adunare socialistă« ne-înștiințată la solgăbirău... Pentru-că a stat de vorbă în treacă cu cite-va copii și li-a zis, că cînd or fi mai mari, să fie oameni, nu vermi!

Osînditul a apelat la ministru, și acum vine știrea că și ministrul a întărit pedeapsa!

Nici nu să putea altfel. Doar' e frate cu Dr. Stefan Rozvan dela Ilia, candidatul de deputat, care a băgat în atîta trudă și cheltauială pe koșuthiști în cercul Dobrei!

*
E foarte interesant felul, cum foaia unguerească »Borszem Jankó« batjocorește această pedepsire a avocatului Rozvan din Salonta.

În fruntea numărului său din 19 August, îndată după pedeapsa dictată de solgăbirău, »Borsz. J.« a adus un chip, care înfățișează pe un jandarm ungar, cu mustațe lungi bine unse cu »bajuszpedró« de stau țăpușe în latură, cu sabia și cu ciacău panduresc împănă, aducînd naintea sa pe un bătrîn cu barba mare, ca un preot venerabil. Bătrînul e în haină largă, cum umblă pe-acasă cinstiul și marele scriitor rus Tolstoi, unul din cei mai mari iubitori și la bine povătuitori ai poporului. — L'a prins mi-te undeva jandarm ungar și îl duce naintea »Măriei-Sale« solgăbirăului, care e făcut chip de om tînar, cu o pălărieuță cît un cuib de țarcă în cap, în pălărie peana de păr de porc, aruncată nemeșește pe ceafă, pe fluere cu »gamași« cu bumbi, — știi, fercheș, cum sunt solgăbirăiașii noștri. Lîngă el, firește, cînele cu urechi dăbălate. Doar' nu e domnișorul domnișor, de n'o fi cu cînele lîngă sine. Și șede pe masă domnul »măria-sa« și ține naintea sa în picioare pe venerabilul bătrîn, cu față blîndă și cuminte, luminată ca a unui sfînt. Și- l întreabă îngîmfat și de sus hiți-fiți de slujbaș, acuși băgîndu- i mînilor în obraz bătrînului:

Solgăbirăul: Cine ești tu, ce ești tu, bătrînule ațîțator?
Bătrînul răspunde: Eu sunt contele Tolstoi, scriitor.
Solgăbirăul: Și nu țî-i rușine, om inteligent (cu carte) ce ești, să fii socialist? — Șa-sezeci de zile ariștă!»

Nu să putea o batjocură mai pișcătoare la adresa flusturaților noștri slujbași, cari atîta- s de ușurei, de netrăbuiți, că de-ar pune mîna și pe marele Tolstoi, cel cunoscut și cinstit în lumea întreagă ca un geniu, ca o flacăra dumnezească, încă ar fi în stare să- l încue!

Iar' în lăuntru foii, același »B. l.« are un articol întreg batjocoritor, care e următorul:

Social-democrația naintea solgăbirăului.

Fisolgăbirăul: Adusumi-ai nainte pe fișcarău ala și pe cei doi țuțușiști (socialiști)?

Pandurul: Da. Un pic i-am pus în lanțuri, ca să nu să prea zburde.

Fisolg.: Mână- i aici naintea mea pe toți.

Pandurul — (îi aduce).

Fisolg.: No, voi bitangi de țuțușiști, iară- mi sunteți aici?

»Fișcaliș«-ul (Dr. Eugen Rozvan). Destul năcz așa.

Fisolg.: Ține-ți gura. Aici nu- i adunare de popor. Dacă- i năcz, a meu îi năczu, că mie îmi sporit numărul actelor (hîrtiilor). Sunteți priți aici de bravii meșteri de țeh, că ați băgat în inași învățături primejdioase. Răspunde dta Rozvány.

Fișcalul: Lucrul, onorate domnule, a fost așa, că la marginea lo-

cului pentru ciurdă să jucau ma mulți copii. Să jucau de-a bumbu pe bani, și-apoi au ajuns la scoul břiști, sfîndindu- s asupra întrebării, că oare are domnu țehmeșter destulă minte ori nu. Noi le-am spus că să nu să joace de-a bumbu pe bani, ci mai bine de-a banii pe bumbi.

Fisolg.: Ne-mai auzită ațîțare. Fișcalul: Și am mai zis și aceea că pentru mintea domnului țehmeșter nu să pletește să deschidă břiștele!

Fisolg.: Iacă, ațîțare la ură de clasă!

Fișcalul: Atunci copiii au ținut »adunare de popor«. Csiri Ferke a zis: — »Copii, haid ne jucăm de-a adunarea. Tu- i fi președinte, eu notar, Bamba Peti, Peti cel prost al Bambaștilor, va fi solgăbirăul (care trebuie să fie de față la adunări).

Fisolg.: Iacă. Adunare de popor oprită! Vă incuiu pe toți! Dtale fișcarăule lți dau 15 zile, pentru-că dta ești om cu diplomă, acuși așa ca mine, așadar' ar trebui să ai și atîta minte cit mine!

(Și să știe că solgăbirale sunt toți iuriiți căzuți la examenele de iuristi, departe de a putea fi адвоци, așa-dar nici pe jumătate n'au școala și știința advocatului. Și acest solgăbirău să crede pe sine mai mult ca advocatul!)

Fisolg.: [cătră panduri] Și acum du pe domnișii fișcarăși în dubă. Și dacă încodată veți cuteza să mai faceți țuțușim, apoi vă fac să gustați banca (cu bitele!). Eu opresc odată pentru totdeauna socialismul din cercul meu! Ai priceput pandur?

Pandurul: O să mă pricepeu la asta. (Împinge pe fișcal și soții săi, la dubă!) Haidăți oamenii- lor! (I'a incuiat.)

Fisolgăbirăul: Mulțam Doamne, că- s dară în rînduială și cu asta...»

Ptrivită batjocură a felului de gîndire a zbirilor noștri, ziși solgăbirău, cum e și cel dela Ilia și de aiurea.

Poporul necrotit.

Slujbașii pentru aceea să pun de lege, ca să fie țitiorii buneii rînduiei printre oameni și dacă om la om face vre-o nedreptate, el, slujbașul să sară cu legea în mână întră apărarea celui nedreptățit.

La noi însă toate le-a rînduit Dzeu de-a'ndoașele. Dovadă și cazul de mai jos.

Societatea de bășaguri zisă »12 Apostoli« dela Criștior (în Zarand) are de 12 ani șteampuri (moară de măcinat piatră cu aur ce scoate din băi). Fă-rina ce iese din acele șteampuri să sloboade cu val de apă, în apa Crișului, rîul ce adapă tot tinutul Zarandului, tulburîndu-o și făcîndu-o cu totul netrebnică pentru adăparea vitelor din apropierea Crișului. Ci-că până colo cătră Boroșineu e tot așa stricată apa. Legea cere, că bășagurile care tulbură astfel rîriurile, au să facă pe marginile lor prin toate satele, fîntîni bune, pentru trebuințele poporului. Prin Zarand lucrul acesta nu s'a făcut.

Dl avocat Dr. Ioan Papp din Brad, a făcut în congregația din 28 Dec. la Deva, o întrebare (înterpelare) la vicșpan în treaba asta, și a spus printre altele și aceea, că mai înainte vreme comunele s'au plîns asupra acestui lucru și s'a început cercetare. A venit un om de pricepere din Pesta și a trimis cîteva sticle cu apă de aceea rea la Pesta spre cercetare. Dar' cînd colo, peste cîteva zile le vine știrea din Pesta că acolo lada cu sticlele de probă a sosit desfăcută și stricată.

Și de-atunci în zadar au repetat oamenii rugările la slujbele chemate a- i ocroti, — nici o mîngăere de nicăiri!

Dl Dr. Papp a cerut ca vicșpanul să facă dreptate oamenilor, oprînd întii și întii șteampurile care umblă fără a-și fi cerut îngăduința care e de lipsă și la o amărită de moară cu o roată, — și cînd or veni să li-să dea după lege, atunci să se pună bogătanilor dela bășaguri îndă-

torirea de a face fîntinile ce le cere legea!

»Aș! Vicșpanul a spus, că — asta n'o mai poate face, că prea ar avea pagube mari cei cu bășagurile!...

Aș! Decit să aibă ei cîteva pagube până să vor potrive legii, mai bine să nu aibă un întreg colț de comitat, apă bună pentru sine și pentru vitele sale!

Mulțam de ocroteala ce poporul nostru o are la slujbașii comitatului care, în urma urmelor, nu din piatra cu aur a celora trăesc, ci de pe spatele acestui biet popor nesocotit de ei!

DIN DIETĂ.

— Ședința dela 11 Ian. —

A vorbit dintre naționaliști, slovacul Bela Matei. Scarmăna declarația ministrului de culte, care a zis că la ajutorarea bisericilor protestante cu întregire dela stat, trebuie să ție samă de cerințele »naționale«. Prin asta bănuiește confesiunile protestante, că n'ar fi toate la fel de bune patriote. Aduce nainte pildele grețoase, că mai mulți preoți protestanți slovaci au fost izgoniți din slujbe, pe cuvînt că- s »ațîțatori«. »Dacă ajutorarea bisericilor să va lega de condiții de maghiarizare, pacea bisericii să va tulbura pe vremuri îndelungate! — zice Bella. »E mai bine dacă biserica protestantă rămîne săracă, dar' în aceeași vreme liberă și neatîrnătoare de stat!« zice înflăcăratul naționalist slovac.

Vorbînd de ajutorul ce să imbie școalelor, și de aceea, că unii zic, că confesiunile (bisericele) să fie recunoscutoare și mulțumitoare guvernului ca le imbie acest ajutor, — dl Bella zice că nu vede de ce ar fi să fie bisericile așa de »mulțumitoare« guvernului, căci doar' bisericile astea fac destul pentru stat. Ele, pe lîngă dările lor pentru școală, varsă atîta ban în magazinul fără fund al statului. Și-apoi e legat acel ajutor de condiții de maghiarizare în școală. — Decit să umble după maghiarizarea școalelor noastre, mai bine făcea dl ministru dacă cu banii ce îi are spre acest scop, făcea școli colo pe pusta unguerească, unde peste 340.000 copii unguri nu pot umbla la școală, că nu- s școli!

Ministrul a răspuns.

S'a ridicat ministrul Aponyi, simțîndu- s dator a da îndată răspuns energicului deputat slovac, și a zis:

Nu pot să nu răspund la cele zise de dl antevorbitor. În ce privește învățămîntul nou, nu pot să fac alta, decit să silesc pe învățatori — fără deosebire, — ca să se supună spiritului național maghiar, care trebuie să domnească în școală! Acest lucru o să- l îndeplinesc!

Nu numai că o să fac deosebire între învățatorii se stat și confesionali, ci mergînd mai departe (aprobări zgomotoase), acestora din urmă, dacă nu vor voi să crească așa pe băieții încredințați lor, ca aceea să devină buni patrioți maghiari, le voi lua puțința de a mai fi în slujbă! (Aplause și aprobări furtunoase). O să fac să simtă în sfîrșit, că aici, în țara asta, maghiarul e domnul și stăpînul!... (Zgomot la naționaliști.)

Dr. Vlad. Iar' ceialalți sunt sclavi! (Larmă mare.)

Ugion: Mergeți în România! Mergeți în Rusia! Acolo o să vă învețe pe voi!

Hodja: Frumos tablou cultural! (Zgomot. Președintele sună.)

O voce din dreapta: O să ne îngrijim, să nu mai veniți nici voi în dietă!

Aurel Vlad: Atunci vor sbura bombele!... (Zgomot. Președintele sună.)

Aponyi: Chiar prin aceste mijloace voesc să dau cetățenilor nemaghiari puțința, ca în stat să ducă rolul nu numai pe hîrtie, ci în realitate... și să se fericească...»

Cor. Brediceanu (lovînd în masă): Nu numai să se »fericească«. Noi vrem să ne validăm, (să însemnăm ca neam aceea ce suntem!) (Zgomot. Președintele sună.)

Aponyi: Eu o să- i fericesc după voia mea, iar' nu după a Dvoastră, cari vă bateți aici joc de încrederea ce au pus'o alegătorii în Dvoastră... (Risete la naționaliști.)

Preoții.

Bela Nyáry: Propune, ca împotriva preoților nemaghiari să se pornească din partea episcopilor catolici cercetări disciplinare, așa cum făcuse episcopul Párvy.

Trece la chestia universității ce se va înființa. Universitatea proiectată trebuie să mărească cultura maghiară, — nu a naționalităților. Să se înființeze în ținut maghiar...
Cor. Brediceanu: La noi să se facă universitate cu limba de propunere românească! (Zgomot.)

Smrecsányi: O funie n'ai vrea? C. Brediceanu: Te rog stimează părerea altuia!

Smrecsányi: Asemenea păreri nu le stimez! (Zgomot mare.)

C. Brediceanu: (Indignat). Să- i fie rușine.

Și așa mai departe s'au hărțuit ședința întreagă.

— Ședința din 12 Ian. —

A vorbit dl Dr. Stefan Petrovici, arătînd ce nedreptate să face deputaților români, cînd sunt socotiți ca »dușmani« ai Maghiarilor. »Noi nu suntem dușmanii nimănuia, ci numai ai politiceii ce să face și care să dedă la volnicie în numele națiunii maghiare

Arată că rău să face, cînd din bugetul statului — ce să pertractează — să dau sute de mii și milioane pentru fabricanții mari, și așa destul de bogăți, iar' pentru ridicarea deșteptării grosului poporului, o nimica toată! Scarmăna cu asprime felul de a judeca pe învățătorii dela școlile noastre, ca mai puțin folositori statului, ca cei dela școlile de stat. Și și la să plăți face deosebire între ei, deși aceeași slujbă țării o aduc unii ca alții. Și-apoi învățătorilor de stat le dă plățile, deși mai mari, fără nici o condiție, iar' celor confesionali mai puțin și legat de umiliiri! Dar' plățile astfel imbiate școlilor confesionale, nu- s plăți, ci »premii«, dar pentru slujba de a învăța unele lucruri în l. maghiară. (Zgomot și vorbe împotrivoare între unguri).

Eu nu mă pot învol ca din banii țării ministrul să-și premiezie »spionii«! Avem și noi drept la acei bani, căci și noi plătim dări!

Ca ceva nou mai spune de încheiere privitor la prigonirile noastre a nemaghiarilor, că: N'au auzit pîn'a cum ministru care să ne amenințe în față că ne va prigonii!

Contraziceri: »Numai pe agitatori!«

Dr. Petrovici: Asta- i vorbă. Dar' procurorii pot face vinovat și pe cel ce zice un »Tatăl Nostru« românește (că zic că s'a rugat lui Dumnezeu cu gînd să bată pe cei nedrepti).

După o lungă și înflăcărată apărare a demnității popoarelor nemaghiare, — a respins bugetul.

— Ședința din 15 Ian. n.

A fost însemnată. Mai mult a vorbit profesorul universitar Kmety, carg prin abaterile sale dela obiect, a supărat rău pe președinte, încît amenința că părăsește președinția, că nu poate înfrina pe deputații proprii.

A rostit apoi o mare vorbire dl deputat Dr. Iuliu Maniu, plin de bărbăție și mușcător pentru tabara soviniștă, arătînd zădărnicia silniciei ce să face copiilor, de a învăța unguerește cu ori-ce preț.

Urmarea firească e, că copilul care a urmat 4 ani în o școală numai unguerească și poate a trecut și prin cea de repetiție, — ese din ele fără să știe carte de loc! Un școlar din clasa a 2-a românească, știe mai mult ca unul din clasa a 3-a dela școala de stat. S'a dovedit!...

Deput. Conte Battyan yi i-a aruncat lui Dr. Maniu vorba: De n'ai fi învățat nici Dta unguerește, că barem n'ai ști să ne batjocorești (în limba proprie).

Vom da în extras părțile cele mai frumoase din bărbata vorbire.

Muncă chibzuită și muncă proastă.

Unul dintre mari agricultorii în Italia, pe timpul republicei romane, a fost dat în judecată de vecinii săi pentru vrăjitorie. »El face vrăji și descîntece pe cîmpiile lui și a-runcă faptul și răul pe cîmpiile noastre. Ne ia mana sămănturilor și a viilor, ne fură cu farmece laptele vacilor și ne slăbește cu ape descînteate vitele și copiii. Același pămînt îl avem noi ca și el, același ape ni- l udă, același vînt ni- l răcorește și același soare ni- l luminează. De ce grîul nostru e așa de slab și cu puțin spîr, iar' al lui e frumos și dă de zece ori mai mult rod decit al nostru? Și de ce vacile noastre n'au lapte, iar' din ugerul vacilor lui curge părău? Il fură dela ale noastre! Și ce boi frumoși are, și-ai noștri cad de prăpădiți! Și copiii noștri mor, piperniciți ca vai de ei, iar' ai lui cresc frumoși și voinici. Și ce are pe lîngă casă! Pomii lui plini de poame, și-ai noștri uscați în mijlocul verii. A găsit o comoară, tilharul de el, că de unde are atîta avere, cînd el n'a moștenit nimic dela tată-său? L'am văzut noi căutînd locuri unde necuratul are comori ascunse. Și are legături cu dracul, căci nu doară noaptea și dă ocoale pe la grajduri. Ce caută el noaptea? Și e suflet îndrăcit că e aspru cu slugile și le ține de scurt pentru tot nimicul.«

Prîtul a venit la judecată, în fața poporului. Și-a adus însă cu el și vitele de muncă și toate untelele gospodăriei, pluguri și grape și tărnaçoape și cite altele. Acestea le-a lăsat afară și a intrat la judecatori avînd înto mână un obiect oare-care învalit. Pedeapsa pentru vrăjitorie era aspră, căci Romanii erau superșticioși, ca și azi țărani noștri, și credeau într'adevăr că se pot face farmece. De aceea așteptau toți să vadă cum să va apăra prîtul.

El a început să vorbească liniștit, ridicînd în sus acel lucru acoperit.

»Toată vrăjitoria mea, judecătorilor, stă în lucrul acesta, pe care vi- l arăt și pe care cei-ce mă pl-răsc nu- l întrebunțează de loc și nu- l cunosc poate nici din nume! Iată- l. Și desfăcu încet cîrpa. Toți să uitară mirați să vadă ce- l. Era o țasăla.

»E numai o țasăla, judecătorilor. Boii mei de muncă o vad în toate zilele, boii vecinilor mei n'au văzuto niciodată. Să spuie vecinii mei însă, toată grija e numai să mă pîndească pe mine cu ochi răi, în vreme-ce vitelor le dau rogoz și le culcă în coșare ticloase, fără aer, fără așternut și necurățite cu lunile. Le adapă numai cînd își aduc aminte de ele, încarcă pe urma lor carul de nu- l pot urni și-apoi le bat fără milă ca sunt nărăvașe și că nu vreau să tragă. Și în loc să le mîngăie, le biciuiesc mereu și, parcă le-ar fi dușmani, le porelesc cu nume urte și le blastămă cu mîncatul lupilor. Iar' asta, țasăla asta, la care mă întorc iarăși, n'o știu vecinii mei cită putere are! Da, vrăjesc cu ea și apăr de atîtea boale de piele vitele ce le am; dar' ei pe ale lor cu ce le apără? Nu, ei sunt vrăjitori, că ei umblă cu descîntece băbești ca să-și vindece boalele vitelor; eu n'am nevoie de descîntece, ca eu alung boalele pînă a nu veni, cu țasăla asta! Vacile mele nu le pun la plug și la car și le îngrijesc tot așa de bine ca și boii de muncă și de ce vi-e de mirare că laptele lor curge ca părăul?»

La semnul lui, slugile aduseră în fața judecătorilor untelele de muncă.

»Iată taina frumșetii holdelor mele! Vecinii mei scurmă numai pămîntul, ca să nu să zică de ei că n'au arat, nu fac ogoare, nu sparg bulgării cu grapa de fier ca mine, ci cu una de uiele, nu plivesc grîul decit numai cu numele de plivit. Iar' pămîntul a fost odată, dar' acum nu mai e pămîntul meu de un fel cu al lor, căci eu l'am îngrașat în tot anul cu gunoiu și-am schimbat an cu an felul sămînței. O, și iată sămînța mea! Îmi aleg

eu singur, cu mâna mea, boabele de sămînță în tot anul și le stropesc cu saramură, dar a lor e cum dă Dumnezeu! Da, cum dă Dumnezeu, căci ei cred că e deajuns să scurmi pămîntul și s'arunci ori-ce în el, ca să ai holde frumoase. Cînd vrea Dumnezeu, crește grîul și de piatră, zic ei. O zic și eu, dar Dumnezeu e cu mult mai înțelept decît să facă minuni de dragul leneșilor și a nepricepuților! Eu ar cu unelte mai bune, cu vite mai bune, în pămînt mai bun și seamăn mai bună sămînță și plivesc bine și la vreme. Iar pomii mei! Să-mi spue, culeg vre-odată vecinii mei omizile de pe pomi? Li curată de uscături? Li apăra de furnici? Da, asvîr cu pietre și cu lemne în ei și pentru o singură poamă rup o creangă întreagă. Ce le pasă lor de asta? Dacă va vrea Dumnezeu să vor face poame! Și pe lângă casa lor baldării, în curte neorînduială și murdărie, în casă toate de-a valma, purecii cu copii, iar găinile ouă pe făina din sac! Și le mor bieții copii de boale, fiind-că boalele — zic ei — sunt trimise de mine!

„Și pe lângă toate acestea, unde puneti, judecătorilor, grija și bătaia mea de cap? Da, sunt aspru cu slugile și le urmăresc de-aproape, ca să-și facă fiecare datoria și să știe anumit ce lucru are să facă. Țin orînduială în gospodărie, ca să meargă toate strună. Singur cercetez dacă toate porțile au încuțori bune, dacă finul e de-ajuns și pe cită vreme, dacă focurile sunt stinse seara, dacă servitorii și-au isprăvit lucrurile de peste zi, iar vinul nu-l golesc cu oalele zi cu zi, ci numai cînd am zile de ospețe cu prietnii mei. Eu știu fiecare lucru în casa și în curtea mea unde stă și de ce stă acolo și nu aiurea, și de cu iarnă le am toate pregătite pentru primăvară. N'am moștenit dela părinți nimic, e adevărat, iar comoara pe care cred dușmanii mei c'am găsit-o e aici într-aceste două palme bătute de muncă și aici în inimă și aici în cap: Muncă făcută cu inimă și cu minte! Cu inima întreagă, și nu numai de mîntuială, și cu minte chibzuită, nu numai cum o da Dumnezeu!”

Plugare-al meu Român! Ai prins tu vre-o învățătură din vorbele acestui om?

G. Coșbu.

HYGIENA

Paza sănătății.

— După „Sănătatea”. —

Nu speriați pe nimeni, mai ales pe copiii! Mulți au obiceiul de a veni pe la spate și de a face un zgomot asurzitor, fie plesnind o pungă de hîrtie, fie dînd o lovitură în spate, pe cînd omul să gîndea la ceva, etc. Acest obicei e rău, și aduce multe boli: amețeli, surzenie, zguduituri nervoase, ori chiar o paralizie (stricare) a inimii.

Să știe de ori-cine, că spaima poate trage după sine boli grele: leșinuri, apoplexie (gută), chiar și moarte. Unii speriați își pierd graiul, nu mai pot vorbi. Persoanele nervoase sau isterice mai ales, sunt expuse unor îmbolnăviri grele.

Profesorul Leyden a ținut o conferință, (prelegere cu învățătură) despre acest lucru, și a arătat cazul unei servitoare, care s'a speriat așa de rău, încît nu și-a mai putut mișca brațele și picioarele, și a ologit cu totul! A fost nevoe de o leucire îndelungată și grea, până ce fata s'a însănătoșit!

De aceea, nu speriați pe nimeni, căci nu puteți ști dacă nu dați de un mare năcaz prin aceea.

Din Rusia.

Din uriașa împărăție a Rusiei, vin iarăși vești îngrozitoare. Nu e liniște, nu e pace, tot fierbe ca într'un căzan mare care înspăimîntă pe toți din jurul lui cu o uriașă explozie.

Omorurile și jafurile nu mai au număr.

Acum de curînd au omorît și pe generalul Pavlov, un om foarte de aproape și de încredere al țarului.

Țarul însuși, la auzul acestei vești, s'a cutremurat,

și ci-că acum nici nu mai cutează să se arate printre oameni, atît îi e de frică, că azi mîne o să-i vină și rîndul lui.

Membrii guvernului încă sunt cuprinși de frică, și își trăiesc zilele ca iepurii.

Mulți slujbași s'ascund ziua și noaptea, de cînd știu că partidul revoluționar a judecat la moarte pe toți miniștrii și pe slujbașii mai mari din țară.

Nimeni nu știe ce o să se întîmple. Chiar și Stolypin însuși, văzînd că ordinul lui cu statoriul nu ajută nimic, e dăbălat de tot.

— Știu, că viața mea abia de va mai ținea cîteva zile — zicea Stolypin deunăzi unor oameni de-ai săi — căci revoluționarii nu vor avea pace pînă-cînd nu mă vor pune și pe mine sub picior.

Iată acum știrile cele mai noi din Rusia:

— În 14 Ianuarie seara la 11 oare s'a întimplat o exploziune (aprindere de materii spărgătoare) în edificiul băncii orașenești din Petersburg. S'au aprins pe urma acestei explozii mai multe case. Mulți oameni au căzut jertfă.

— În Petersburg, au făcut oamenii poliției cercetare de casă, tocmai în ziua de Anul-nou, la vre-o sută case. Au căutat după trei revoluționari, cari cu două zile mai înainte, după o luptă singeroasă avută cu poliștii din Ochita, au fugit. Dar în „Vasilji Ostrov”, unde cu privilegiul Anului-nou, s'au adunat o multime de studenți și studente, poliștii au întîmpinat mari greutăți, căci studenții i-au primit cu gloanțe de revolver. Au omorît un polișt și pe mai mulți i-au rănit. Poliția a arestat 9 oameni dintră cari unul s'a sinucis.

— Tot în Petersburg, în altă parte de oraș, pe cînd poliția căuta prin casă, cineva a tras clopoțelul dela o poartă, și cînd un polișt s'a dus să deschidă poarta, omul ce aștepta acolo, i-a dat poliștului un glonț de revolver în pept.

— Au murit în săptămîna trecută în Rusia cam 1000 oameni — de foame.

— În apropiere de Ecaterinoslaw s'a făcut un atentat cu bombe contra unei trupe de soldați ce făcea exerciții. Trei oficeri și zece cazaci au fost ucisî. Un număr mai mare de cazaci greu răniți. Un tinăr, — bănuie că el ar fi făcut atentatul, a fost arestat.

— În Dagestan au omorît revoluționarii pe Brsevnytsky, șeful gării de acioi. Omoritorii au scăpat.

NOUȚĂȚI

In loc de sărbarea numelui. Dl Ioan I. Lăpădatu, directorul băncii „Ardeleana” din loc, în loc de sărbare a zilei dsale onomastice, a trimis 20 cor. administrației noastre, ca să trimitem foaia „Libertatea” cu adaosurile ei „Foia Inter.” cu „Tovărășia”, la 4 economi săraci, un an de zile.

Felicităm din acest privilegiu și noi pe calea aceasta pe dl Lăpădatu, aducîndu-i mulțumite și pentru darul dsale în favorul țaranilor.

Foile s'au vor trimite în 4 comune din părțile cele mai espuse, prin Bihor, Sătmăr.

Tirgul de țară din Deva ținut în săptămîna trecută a fost bine cercetat de — vinzători. Puțini cumpărători. Tirgul de mărfuri — mizerabil.

„Vulturul” s'a va numi noua bancă ce s'a înființează în Diesă-Szt.-Martin, și a cărei adunare constituantă e convocată pe 28 Ian. n.

Comisiunea administrativă a comitatului Tîrnava-mare a ținut zilele trecute ședința sa pe luna Ianuarie sub prezidenția fișpanului Apáthy. Vicișpanul în raportul (da-

rea de seamă a sa) său zice că e înspăimîntător numărul celor-ce iau bățul pribegiei și pleacă la America. Anul trecut (1905) s'au dat 7520 pașapoarte, în 1906 numărul acesta a crescut și mai mult.

Vin recruții... Mărunți dar' desî tremurau în văzduh fulgii de zăpadă. Tremurau și alunecau la vale. Să opreau cîte odată în gene, altădată pe față și cuprinși de căldura cărnii vii, să topeau. Dar' pămîntul era umed și tîna neagră mestecată cu albul zăpezii își făcea impresia omului cu părul încăruntit... Pe așa o vreme ne soseau, în 15 Ian. în șir lung, recruții. Toți erau triști și mergînd cu capetele în pămînt! Nu-s cei vechi, plini de veselie și voue bună. Nu auzi chiote și nici strigăte. Tăcuți sunt toți și-ți fac imptesia osindilor cari, șoptînd între ei încet să tiră spre — Siberia... Spatele lor sunt girbovite de muncă și în mini își poartă coferele. Abia să mișcă... Și să duc, să duc, intră — în casarmă...

Nu mai tirziu în noapte s'a mai aude răcnetul cîte unuia prea încalzit la cap de vinul beat. E strigătul desneajădit al celui ce a lăsat o „inimă bună” acasă. Dar' și acela s'a perde în liniștea nopții și... apoi tăcerea mută s'a așternă pretutîndeni...

Focuri de bucurie.

În numerii trecuți dasem de știre cetitorilor nostri, că în Austria dieta a votat legea despre votul pentru toți.

Dăm acuma — după niște foi nemțești — știrea de mai jos, ca sămîn al însuflețirii celei mari, cu care este primită legea asta bună și dreaptă, pretutîndeni în Austria.

Țăranii din Tirol sunt credincioși însufleții ai votului universal. Cuvîntul propoveduit al dreptății și al unei mai mari libertăți, a aflat un puternic răsunet în inimile acestor țărani. Plini de nădejde și de griji, așteptau ei veștile acelea, care pătrundeau pînă în munții lor, ducîndu-le știre despre uriașă luptă a luminei cu întunerecul, despre soartea schimbătoare a luptei în jurul votului universal.

Și în sfîrșit, cînd a sosit vestea bună, știrea aceea frumoasă, că de aci încolo dreptul poporului e asigurat pe deplin și pentru totdeauna, simțurile calde ale bucuriei, fără hotar s'au deslîntuit în inimile țaranilor locuitori ai munților nișii.

Și au hotărît, ei de ei, țăranii, că în chip vrednic vor prăznui biruința a-aceasta a luminii asupra întunerecului.

În 10 Februarie anul curent, la opt oare seara, pe tot întinsul îmbroboditului Tirol, în toate satele, pe culmile munților și a dealurilor ca și jos în văi, deopotrivă, vor aprinde focuri de bucurie, ca la mari praznice, pentru bucuria învingerii votului pentru toți. Și în aceeași zi și aceeași oară, întreg poporul Tirolez, săltînd de bucurie, va saluta veacul cel nou, care va fi veacul domniei poporului.

Fără îndoială, că te cuprinde duioșia cînd vezi bucuria fără margini a vecinului pentru-că a ajuns la o soartă mai bună și cînd asemeni soartea lui — cu ticăloșiile dela tine de-acasă.

Și în clipa de față, de sine ni-să pune și nouă întrebarea: Oare la noi, în „Țara ungrește”, cînd s'au vor aprinde focuri de bucurie, și cînd vor prăznui popoarale?..

Volumele de „Foia Interesantă” s'au trimis în săptămîna asta la cei-ce au fost trimis bani pentru ea. Avînd acum destule volume legate, le trimitem îndată după sosirea cererilor. Pe așteptare ori cu „rambursă” (Nachnahme) nu s'a trimite nimănu!

Arși de vii. O înspăimîntătoare nenorocire s'a întimplat în Dănești (lîngă Oradea-mare). Cîrcmarul Matei Pascu, a infundat bine cuptorul cu lemne și apoi împreună cu întreaga sa familie s'a culcat. Peste noapte, o schintee sărînd din cuptor a ajuns între lodbele casii de lemn și nevăruite. Din schintee s'a aprins pe încet casa și, după-cum s'a vede, pe cîrcmarul și întreaga sa familie fumul i-a amezîț pe încetul, așa că n'au mai simțit că i-a cuprîns focul, toți au murit arși de vii. Trupurile cîrcmarului Pascu, femeii și mamei sale, precum și a celor 5 copii le-au aflat în ziua următoare între ruinele casei, prefăcute în scrum.

Preseara de Anul-nou la Sebeș a fost serbată de Reuniunea „Andreiana” a meseriașilor rom. cu o întrunire socială și tombolă, care a fost destul de animată, dar' de cătră inteligentă, prea slab cercetată. Vom publica o corespondență în cauză.

Universitate practică pentru femei. Din Paris vine iar' știrea unui nou lucru cuminte. Fiînd-că acolo mai mult ca alurea, femeile s'au îmbulzesc la școlile înalte (universitate) și s'a fac medici, profesori, advocați chiar (cum am arătat chipul citorva în „Foia Interesantă” cum stau înaintea tribunalelor în talacul advocațial, apărînd), — oamenii de bine s'au gîndit să facă o universitate deosebită pentru femei, pusă pe temei cu totul practic pentru ele.

Li-să va da în noua universitate toată știința înaltă dela universitatea pentru bărbați, dar' totuși ele vor fi pregătite și pentru viața casnică și practică, așa fel, că mărîndu-să vre-odată, să poată fi alături de soții lor și în privința casnică de deplin folos.

În acest scop la noua universitate, s'au deschis cursuri (catedre) cu profesori anume pentru fert, copt, împodobirea casei, știința sănătății, pe lîngă cari învăț și muzică, literatură, etc.

Universitatea e înființată la por-nirea doamnei Brisson, și s'a crede că va fi de mare folos Franței.

„Tovărășia” fiindcă apare la 1. 20. și 30 a fiecărei luni, la acest număr nu s'a adaus, fiind dat de 10 Ian. cînd are să apară, mai aproape de numărul 4. al „Libertății” ca de cel de față. La cel viitor s'alătură negreșit.

„Nu te duce la America!” O scenă sfășietoare. George Varga, tată de familie, econom în Surdoc (com. Mara-mureș) a hotărît să plece la America, lăsînd acasă pe soția sa cu cei doi copilași ai lor. Femeea l'a tot rugat: „Nu ne lăsa! Nu te duce la America!” Varga a rămas însă neclintit în hotărîrea sa. Femeea și copiii l'au petrecut la gură. Ea tot mai spera, că în ultimul moment va abate pe bărbatu-său dela drumul străinătății. Dar' în zadar. Bărbatul s'a urcat în vagon. Femeea a strigat încă odată în culmea disperării să rămînă acasă, apoi s'a aruncat cu cei 2 copii înaintea locomotivei și trenul a trecut peste trupurile lor. Tatăl nici n'a știut despre fîrosul sfîrșit al familiei sale.

Producțiune muzicală-teatrală împreună cu dans s'a va aranja Luna, în 1 Ianuarie st. v. (14 Ian. n.) 1907 (în ziua de Anul-Nou), în sala „Birtului celui mare” din Pucăreni.

Moarte. Ioan Berariu, oficiant la judecătoria din Hunedoara, om tîner de abia 22 ani, a încetat din viață în casa părințască în Bejan în 10 Ian. n. Dzeu să-l odihnească.

„Calendar Național” nu mai avem deja de 2 luni de zile. Rugăm să nu ne mai ceară nimenea. Cei-ce ar fi trimis bani, îi vor primi napoi, ori li-să scotesc în abonament, ori le trimitem volume legate) din „Foia Interesantă” de pe anul I.

Post bun de medic. Pentru ocuparea postului de medic comunal împreună cu salariu anual de 1600 cor. 200 cor. bani de curțir și cu drept de a ținea o apotecă de mână, în comuna românească Gyergyóbékás (com. Csik) avînd 6201 suflete, și unde sunt mai mulți negustori, fabrici de feres-tee și inteligență număroasă, e es-

cris concurs cu termin pînă la 1 Februarie. Concursule s'a înaintează la proprietorele din Gyergyó-Tölgyes.

In loc de anunțuri de fidanțare, dl Ioan Florian, notar în Laz și logodnica sa dșoara Eufemia Cornea din Căpâlna, au dăruit „fondului Victor și Eugenia Tordășianu petru înzestrarea fetelor sărace”, suma de 10 cor. Pentru această dăruire aduce sincere mulțumite comitetul „Reuniunii socialilor rom. din Sibiu.

Cununie. Dșoara Iozefa Medrea și dl Aurel Popoviciu, cand. de preot, își sărbădeau cununia lor în biserica gr-or. din Streiu-Plopi Duminecă, în 14/27 Ianuarie a. c. la orele 2 p. m.

Calendarul „Minervei” din București, a apărut și a sosit și pe la noi. Cuprinde chipurile tuturor corurilor ardelenle și bănățene, și pe dirigenții lor, cu mici schițe despre coruri și dirigenți. S'a găsește și la administrația foii noastre, cu 70 cr. exemplarul.

„Tribuna” din Arad în numărul său din 17 Ian. n. ne spune că acum are încă două procese noi, pentru doi articii Ci-că, de-oam-dată procurorul a ridicat acuză numai pentru preamărirea crimei („laudatio criminis”) dar' cine știe nu s'a va întinde mai tirziu, acuză și asupra agitatiei?

— Noi felicităm pe dl procuror că a mîntuit acuma statul. Iar' pe frații dela „Tribuna” îi întrebăm: al citelea e asta?..

Mulțumită publică. Scăpat din arestul Seghedinului țin a mă scăpa de o plăcută datorință cînd și pe aceasta cale aduc sincerele mele mulțumite redacțiilor foilor: „Tribuna”, „Gazeta Transilvaniei”, „Telegraful Român”, „Drapelul”, „Libertatea” și „Foia Interesantă”, „Poporul Român”, „Tovărășia”, „Buuul Econom”, și „Gazeta de Dumineca” precum și revistelor: „Luceafărul”, „Familia”, „Orizontul”, „Revista politică și literară”, apoi „Junimea Literară”, „Sămănătorul”, „Viața Literară”, „Viața Românească”, și „Revista Noastră” precum și dlui N. Iorga pentru „Neamul Românesc”, cari în timp de un an mi-au fost puse la dispoziție în mod gratuit!

Iulius V. Ioanovici.

„Fata țarului”. În satul Iazving pe vremea unei ninsori puternice a sosit nu demult o fată ca de vre-o 20 de ani, bine îmbrăcată. În vorbirile sale avute cu țăranii de acolo fata a spus că ea e fata țarului și fiind-că a ajutorat, pe niște întemnițați judecați la moarte ca să scape, a trebuit să fugă și ea, izgonită fiind din Rusia. Fata, care a aflat loc de odihnă la niște țărani mai avuți, a spus că și frații ei au fugit; dar' mareasalul curții tătîne-său (a țarului) din Petersburg a spus că lor, ca copii ai țarului le va trimite haine și cîteva milioane de ruble. Locuitorii satului, acuși ar fi crezut cele istorisite de fată și voiau să-i dea ajutor, dar' s'au aflat vre-o cîțiva cari nu credeau și au făcut arătare la gendarmii. Pe cînd a sosit însă gendarmăria în sat, „fata țarului”, cum, cum nu, „zburase” mai departe...

Femei — cocși. Femeile pariziene (franceze), cari s'a urasc ori nu au altceva mai bun de lucru, în vremea de pe urmă au început a s'a pregăti pentru cariera de cocși. Zilele trecute numai, au făcut două inse examene de cocși la prefectura poliției din Paris: una e femeia Lutgen, cealaltă domnișoara Vilain. Dșoara asta e destul de zdravănă (1 metru 74 centimetri mărime). Dar' tot atunci au și căzut la examen încă 2 femei. Nu putuseră să deie bune răspunsuri despre străzile (ulițele) Parisului, pe care în cea mai mare parte nu le cunoșteau încă și de aceea au căzut.

Moșneag — de 14 ani. În spitalul orașenes din Mineapolis (Anglia) a murit în 10 l. c. un copil de 14 ani. Cauza morții lui a fost slăbiciunea bătrînețelor. Toate membrele din afară și părțile dinlăuntru ale trupului lui au fost așa ca în omul de 60 de ani. Micul Anderson (așa l'a chemat) a încăruntit în vîrstă de 6 ani, nu mult după aceea o asurzit și orbit. S'a peste tot cit a trăit a fost hăbăuc de tot.

Cîtu-'l vrednic un copil de 3 luni? Întrebarea aceasta a pertractat-o zilele acestea un tribunal din Paris. Nevasta unui cocș stătea într-o poartă de pe strada Rue de Levallois și avea în brațe băiatul său de 3 luni. Casa în a cărei poartă stătea femeea tocmai

atunci o reparau și așa de jur îm prejur erau făcute alașuri (schele) pentru măestri. În urma nebăgării de samă a unui lucrător, a alunecat o scîndură și a căzut tocmai pe capul copilului ce era în brațele mamei sale. S'a înțeleg că pe copil l'a omorît, pe mamă a răni'to. Cocșul, tatăl copilului a făcut proces de despăgubire întreprinzătorului și a cerut 4 mii de franci despăgubire Tribunalul i-a judecat numai 2 mii. Dară aci e răspunsul: un copil de 3 luni știînd că acela e al unui cocș, e vrednic 2 mii coroane.

POSTA REDACȚIUNII

Văduva care și-a publicat anunțul în Nr. 1 al „Libertății” s'a ne deie adresa ei deplină, pentru ai putea da răspunsurile ce i-au sosit. (În scrisoare n'a scris deloc orăul din care e).

Dl I. Petrașcu din Sibiu, care a trimis bani pentru 2 volume de „Foia Interesantă”, e rugat să ne deie adresa dsale deplină (strada și numărul casei), ca să-i putem trimite volumele. Fără numirea străzii nu riscăm a-le trimite că eventual s'or perde.

Dlul Petru Ioescu, Borovici. Volumul de „Foia Int.” s'a espodat numai săptămîna asta. Ți-a mers și dtale. — Foile Ți-să trimit cel puțin de 2 luni regulat, și zici că nu-ți vi. Atunci pricina e numai adresa dată rău. Scrie-ne strada și numărul casei, — și scipi-ți da și noi de atita reclame și supărare.

REVISTA PRESEI

Ce scriu foile?

„TRIBUNA” stărue pentru însemnătatea politică a Aradului, în jurul căruia să ciocnesc, mai furios ca ori-unde, cele două valuri: al maghiarizării și al naționalizmului românesc. Și așa cere ca lupta națională să de presă dusă dela Arad să fie sprîngită cu îndoita tărie de toți Români.

„DRAPELUL” găsește, că întrînd în noul an, nu vedem în jur de noi decît frămîntări nedesusluite, incurcături și contradicții, cari nu prevestesc an cu bine. Oamenii cei noi din fruntea țării, n'au știut vîrsa viață nouă în stat. Totul s'a redus la un schimb de persoane, sistemul a rămas, — lucru ce să poate răzbuna și asupra celor azi la putere, cum s'a răzbună asupra înaintașilor lor.

„REVISTA POL. ȘI LIT.” din Blaj s'a ține la înălțimea ei. Afară de articli serioși, politici, sociali și de interes cultural, ne dă literatură îngrijită și studii de știință. La urmă ne vestește că e mulțumită de primirea ce publicul îi face și-i cere sprîngin tot mai călduros.

„LUPTA” urmează a aduce îngrijii articli politici și cînturali. De anul nou a avut o largă reprivere peste întîmplările anului trecut; în Nr. 3. un frumos articlu de Dr. Bontescu despre legea inerteției, în Nr. 4. dovedește pînă unde are drept la viață ideea de stat și unde depășește de pe terenul său, — dar' mai ales forța „Luptei” e rapoartele sale bogate și bine îngrijite din dietă. Nici chiar în foile maghiare nu apare ceva mai bun. Deosebi vorbirile și incidentele ce ne privesc, sunt bine prinse, viu zugrăvite și redată. În privința asta e de un netăgăduit progres și face servicii publicului cetitor român, pe care nici o altă foaie din țară, nici română, nici streină nu le făcea.

„GAZETA TRANS.” s'a sculat din pat în noul an cu piciorul stîng înainte. E moroasă, supărată. Nu-i place nimic. Ea s'a întreabă că în fața marilor evenimente ce înseamnă în istoria patriei noastre ajungerea knșușhiștilor la frîne, — fost'am noi în stare să ne manifestăm voința ca națiune, ori nu? „Unii cred, zice, că cei 15 deputați ai nostri, ar fi făcut acea manifestațiune.” „Aceasta a fost și este cea mai mare amăgire ce au putut-o avea Români nostri în urma celor ce s'au petrecut în 1906.”

Și așa mai încolo, supărată, auzînd pe deputații nostri că duc în dietă o politică „oportunistă”.

Candidat de avocat

află imediată aplicare în cancelaria adv. a subscrisului.

Dr. Ioan Margita, avocat, Geogiu (Algyogy).

ANUNȚ.

La subsemnata firmă să află un post vacant pentru

O CALFĂ cu cunoștințe în branșa de băcănie și tutungerie mare

Tot aici e un post vacant și pentru un învățacel din o casă bună, cari va fi terminat cel puțin 2 clase gimnasiale.

Ambele posturi să pot ocupa în 15 zile.

Ioan Baciu Hațeg.

1-3 (18)

Un învățacel de măcelărie

să primește numai decît în măcelăria subscrisului. Etate de 15-16 ani.

Aurel Corpade măcelar în Orăștie (Drumul țării).

1-3 (19)

Mașină de peptănat lînă.

Subscrisul am o mașină de peptănat lînă, sistem englezesc de 30 țoli de lată, cu 4 părechi de surluri, lucrătoare fără scăr-mănătoare și virtej (gep). O folosesc numai în al 3-lea an.

O vînd cu preț moderat!

Ilie Stăniș, econom Tem. Szecsány, posta Vinga.

2-4

O calfă de păpucar să primește numai decît în lucrătoria subscrisului: George Băjia, m. pantofar în Poiana. (Pojána, Szeben m.)

2-6 (12)

Învățacel din casă bună, pentru negoțul cu lemn și cu scînduri, să primește îndată la subscrisul: Samuel Goldmann, com. de lemn și scînduri în Orăștie (Szváros).

2-3 (10)

Cel mai bun flastru pentru rane e alui Dr. FORTI.

Pân'acum încă aici un alt flastru nu l'a ajuns în bunul efect.

E fabricatul original alui Lad. Forti.

Puterea lui extraordinar vindecătoare și alinătoare la tot felul de rane, arsuri, umflături, etc., alină îndată durerea, trage umflătura și vindecă imediat rana, fără să trebe tăiată. La aprinderea de pept (tită) la femei, să aplică cu succes sigur. Stirpește chiurile de gîină. Prețul 2 cor. mai mică 1 cor. și cea mai mică 70 fl. Să capătă la fabrica: FORTI LÁSZLÓ Budapest II. ker. Pala u. 8 sz. și în magazinul principal: Török József Király u. 12, precum și în toate apotecele din Budapesta și la cele mai mari din provincie. — Flastrul pentru rane original alui Forti e sigilat la pachetare cu literale F. L. și cu marca ce să vede și aci și o subscriere proprie.

Forti László

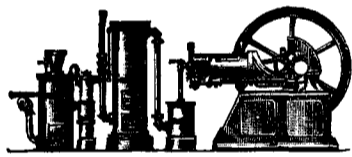
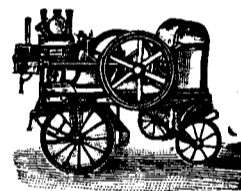
Atențiune! Fac atent on. public, că nici un flastru provăzut cu alt nume, nici cu Forti K., Forti Georg, ori anonim, să nu primescă, căci toate-s falsificate, ci numai singur fabricantul Forti László. — Flastrul original alui Dr. Forti e scutit prin lege, imitatorii să pedepsesc aspru. Numai cu am. concesiune ministerială sub Nrii 48171/99 și 56589/04 Dar' dacă îmi trimite cineva un falsificat îl premiez.

Depozit în Orăștie: Apoteca I. Graffius.

2-10 (10)

PUTEREA MOTRICE

dovedită ca cea mai bună pentru agricultură și pentru industrie!

Locomobilele și Motoarele de Petrolin alui BERNHARDT lucrează așa de ieftin ca mașinile cu aburi și nu recer mașiniști diplomați, să pot introduce fără lipsă de concesiune, absolut sigure în lucrare; nu fac fum, nici miros.

Spese circa 5 fileri pe oară de o putere de cal.

Instalație cu gaz sugativ dela 5 până la 1000 puteri de cal.

Cea mai ieftină putere motrice a timpului prezent!

Cereți prospecte dela: Fabrica priv. ces. reg. de motoare și mașini.

G. Bernhardt's Söhne, Vien XII.

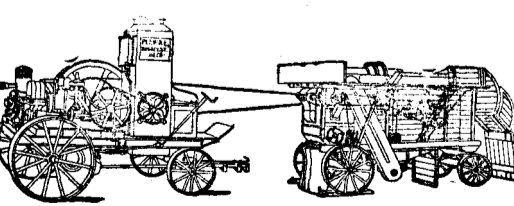
Schönbrunnerstrasse 173/I.,

sau la reprezentantul: Iosef Liedler, Sas-Sebes, Transilvania.

Numai motoarele și locomobilele PLEWA

originale serverc cea mai ieftină și mai vrednică de încredere putere motrice pentru mori și scopuri economice.

Trăinicia lor e socotită pe durata unei vieți de om. Consumare: oleiu brut, benzin ori gaz sugativ, de 2-3 fileri pe oară de puterea de cal.

Catalog și preliminar de spese, gratis. Condiții de plată favorabile.

Adresa: DENES B., specialist de motoare Budapesta V. ker. Lipot k. 15.

Rog însemnați acurat adresa și o păstrați.

Vrei să ai

o carte minunată pe un preț neînsemnat? Trimite la Administrația „Foi Interesante” în Orăștie (Szászváros) 1 cor., și vei căpăta un volum mare, legat în table moi, cuprinzînd „Foaia Interesantă” de pe un an și șasă săptămâni dîndu-ți:

pe 220 fețe —

196 chipuri

și sute de poezii, nuvele, povești, pilduri, povețe, glume și cuvinte înțelepte.

Ai una din cele mai frumoase cărți de petrecere și învățatură, pentru o bisă de coroață.

Pentru ca cartea să Vă meargă plătită pe postă, puneți și 30 de fileri de postă, căci fiind mare și grea, legată, ațita e plata la postă pentru ea.

Florărie nouă.

Am onorul a înștiința că am deschis în Orăștie, piața Nr. 25 în casele dlui Baciu un

comerțiu de flori

întru toate corăspunzător timpului modern.

Experiențele mele cîștigate la purtarea unei astfel de întreprinderi, le-am cîștigat în cele mai mari orașe și mă simt aptă de a executa orice fel de buchete și ornamentare funebă, pe lângă satisfacerea ori-cărora pretențiuni în branșa aceasta și cu cele mai moderate prețuri. Serviciu prompt.

Pentru pînținire maritimă să roagă cu profundă stimă

Müller Vilma.

2-3 (15)

Nr. 53/1906.

Publicare de licitațiune.

Comuna bisericească orientală română din Sebeșul-săsesc, dă în întreprindere adaptarea bisericii dir, sus, pe calea licitațiunii publice, ce să va ținea Duminecă, la 21 Ianuarie (3 Februarie) 1907, la 2 oare p. m. în școala română din Sebeș.

Prețul de strigare 6300 cor. — Licitații au a depune înainte de începerea licitațiunii vadiu de 5%. Tot materialul necesar la adaptare are să-l dea întreprinzătorul.

Sunt admise și oferte închise, provăzute cu vadiu de 5% și cu declarațiunea, că respectivul cunoaște condițiunile de licitațiune și să supune lor. Ofertele închise sunt a să înainta înainte de începerea licitațiunii.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile de licitațiune, să pot vedea la oficiul parochial.

Sebeșul-săsesc, 15/28 Decembrie 1906.

Comitetul parochial: Sergiu Medean, Ioan Pavel, președinte, notar.

„Cugiereana” INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII ÎN CUGIR

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Cugiereana” sunt invitați la

a Y-a adunare generală ordinară,

ce să va ținea la 17 Februarie st. n. a. c., la 10 ore a. m., în localul institutului.

OBIECTELE:

- 1. Exmiterea unei comisuni de 3 membri pentru constatarea membrilor prezenți și a plenipotențelor. 2. Raportul direcțiunii despre starea întreprinderii și rezultatul gestiunii anului 1906, precum și raportul comitetului de supraveghiere. 3. Deciziunea asupra comptului anual pe baza raportului comitetului de suprave-

ghiere, darea absoluturului și deciziunea asupra împărțirii profitului curat.

4. Alegerea membrilor în comitetul de supraveghiere pe anii 1907-1908.

5. Alegerea a 2 membri pentru verificarea procesului verbal.

În lipsa membrilor recerți adunarea, în sensul §-lui 14, să va ținea în 24 Febr. st. n. a. c., la locul și timpul indicat.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune documentele de plenipotență la cassa institutului, cel mult până în 16 Februarie n. 1907.

Cugir, la 1 Ianuarie 1907.

Constantin Clariu, Procopiu Merlea, președinte, dir. exec.

Nr. 3094/906 kig.

Edict de licitațiune.

Pe temeiul hotărării viceșpanului comitatului Hunedoarei de sub Nr. 6022/905 să aduce pe această cale la cunoștința publică, că lucrările de pămînt de 4890 metri cubici, de lipsă pentru regularea rîului Petz, în partea lui din jos, cari au a să ducă în deplinire sub controla pri-

marului orașului, după planul pregătit de oficiul de cultur-ingineri, pentru închiderea și asigurarea alviei pui pe o întindere de 720 metri curenți — lucrări a căror preț întreg s'a satorit cu 5153 coroane, să dau în întreprindere prin licitațiune publică ce să va ținea în 4 Februarie n. a. c. în sala de ședințe a casei orașului, pe lângă licitare prin oferte în scris și cu graiul.

Despre asta cei pe cari îi interesează să înștiințează cu acel adaus, că condițiunile de licitațiune să pot vedea în oarele oficioase în oficiul de improcolare.

Orăștie (Szászváros) în 14 Ian. 4907.

Fridrich Acker m. p. primar.

1-1 (17)

„PALAVRE”

un draguț volumaș de șite scrise cu spirit și cu haz de

GAVRIL TODICĂ

au apărut! Volumaș de 4 coale tipărite; cu 50 bani. Să poate procura la autor în Geoagiu (Algyógy).

Acum ori nici-odată!

Această vindere va fi în curînd un lucru al trecutului!

Fiecare articlu trebeue să fie vîndut înainte de scadența contractului nostru. De aceea suntem hotărîți a desface fiecare bucată din bijuteriile noastre cele împodobite cu splendid strălucitoarele noastre

„DIAMANTE-TUDOR”

Cea mai frumoasă imitație din lume!

O reducere mai departe a prețului.

Pentru alegere servesc, — cît va mai ținea depozitul — afară de articli ilustrați aci, încă o miie de alții, pe cari, din lipsa de spațiu nu-i putem da în chip, și anume: inele, ace de cravată, broșe, giugiu, cercei, bumbi de manșete, etc., împodobiți cu

Diamante „TUDOR” splendid strălucitoare.

Mai 'nainte era 8 cor. azi și până mai ține depositul 2 cor.

Diamante „Tudor” să află de vînzare la Stein és Társa, Kolozsvár, Mátyás király u. 1.